

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. lapkričio 8 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2023 m. spalio 26 d. paduotu atsakovo SIA GLINAR kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugsėjo 28 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovas padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugsėjo 28 d. nutarties peržiūrėjimo, kuria panaikinta Klaipėdos apygardos teismo nutartis, palikusi nenagrinētu ieškovo „Wartsila BLRT Estonia OU“ Lietuvos filialo ieškinį atsakovams „SIA GLINAR“ ir „BTA Baltic Insurance Company AAS“ (Lietuvos Respublikoje veikianti per „AAS BTA Baltic Insurance Company“ filia Lietuvoje) dėl nuostolių atlyginimo, trečiasis asmuo uždaroji akcinė bendrovė „Vakarų laivų remontas“, ir byla perduota nagrinėti Klaipėdos apygardos teismui. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovo paduotas kasacinis skundas grindžiamas argumentais, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (toliau – KAI) 11 straipsnio 1 dalį, CPK 296 straipsnio 1 dalies 9 punktą, numatantį teismo pareigą nutraukti bylą paaiškėjus arbitražiniam susitarimui. Šių normų analizė lemia išvadą, jog be jokių papildomų sąlygų ir išlygų numatyta, kad jeigu arbitražinio susitarimo sudarymo faktas paaiškėja po to, kai teismas priėmė ieškinį, teismas ieškinį dėl klausimo, dėl kurio yra sudarytas arbitražinis susitarimas, palieka nenagrinėtą. Nepagrįstai teismas šalių tylėjimą ir pasyvumą byloje vertino kaip konkludentinius šalių veiksmus, rodančius šalių arbitražinio susitarimo atsisakymą. Teismo nustatyti šalių veiksmai nėra pakankami konstatuoti, jog buvo šalių valia panaikinti arbitražinį susitarimą. Nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas, nepagrįstai sprendė, jog atsakovė prašymą palikti ieškinį nenagrinėtą dėl arbitražinio susitarimo turėjo pareikšti nedelsdama, pirmajame teismui pateiktame procesiniame dokumente, t. y. atsiliepime į ieškinį. Buvo nukrypta nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gegužės 4 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-247-684/2016, 19 punkte pateikto išaiškinimo, kad konkludentiniai šalių veiksmai, kai viena šalis kreipiasi su ieškiniu į teismą, o antroji nereikia prieštaraščių, nėra pakankami konstatuoti, kad yra šalių valia atsisakyti arbitražinio susitarimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su atsakovo kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamas tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė jame nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarties priėmimui.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti S. L. (*duomenys neskelbtini*) 109 Eur (vieną šimtą devynis) žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. spalio 27 d. per EPP sistemą, mokėjimo užduoties kodas (ID) Nr. ZM39822.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Virgilijus Grabinskas

Antanas Simniškis

Donatas Šernas